

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 vrb. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, na Polju, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tehnini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 vrb. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 helona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, smernice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih savodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrb 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uitojilivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez depozitne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na tedensko izdajanje „EDINOSTI“ stane: za leto 120 K, za pol leta 60 K, za 3 mesece 30 K. Vsi dopolni naj se pošiljajo na urednikovo listo. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vrača. Naročniki, oglašje in reklamacijske pošiljke na upravo lista. **UREDNIKOVTO:** ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik koncesije lista „Edinost“. — Nakladna Tiskarna „Edinost“ vplana zadruga s omejenim poročtvom v Trstu, ali en Giorgio Galatti št. 18. Poštne-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje naslednje

volilne shode

In sicer:

- 1) v soboto dne 3. junija ob 8. uri zvečer v gostilno gosp. Frana Birsa v ulici Giuseppe Gatterri št. 10;
- 2) v soboto dne 3. junija ob 8. uri zvečer v „Narodni dom“ v Barkovljah;
- 3) v nedeljo dne 4. junija ob 5. uri pop. v gostilno gosp. Gerdol v Rocolu (pri Lovcu);
- 4) v ponedeljek dne 5. junija ob 4. uri pop. v „Gosp. društvo“ na Kontovelju;
- 5) v ponedeljek dne 5. junija ob 5. uri pop. k gosp. Aleksandru Furlan na Greti št. 385;
- 6) v ponedeljek dne 5. junija ob 5. uri pop. v „Konsumno društvo“ v Sv. M. M. Zgornji (pri Tirolcu).

DNEVNI RED:

Državnozbornske volitve.

ROJAKI! Zberite se v velikem številu, da trdno sklenemo svoje vrste in se skupno okrepimo za bližnji boj!

ODBOR
pol. društva „Edinost“.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu uljudno vabi vse volilce, posebno pa volilce I. in IV. volilnega okraja na

volilni shod,

ki se bo vršil danes, dne 2. junija t. l. ob 7. uri zvečer pod milim nebom na zemljišču g. Ivana Prelog pri Sv. Jakobu (blizu cerkve).

DNEVNI RED: DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu vabi vse volilce na

volilni shod,

ki se bo vršil v soboto, dne 3. junija t. l. ob 7. uri zvečer pod milim nebom na travniku pred železničarskimi hišami v ulici Bellosguardo.

DNEVNI RED: DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 1. Zbornica je nadaljevala splošno debato o naučnem proračunu.

PODLISTEK.

Češka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. stoletja. - Spisal Ferdinand Schulz. - Poslovenil H. V.

„Ali me ne varaš? Ali me nočeš vjeti v kako zanjko in me potem izpostaviti v javno zasmehovanje?“

V velikem razburjenju si ni bila niti svesta, da je svojo alabastrovno desnico zaupno položila na njegovo ramo. Šele, ko jo je on odsunil na lažno in pripomnil trpko smehljajoč: „Ne zahtevam od tebe nikakih nežnosti,“ se je zavedla; z izrazom užaljenega ponosa je odstopila, ne vedoč, ali naj pobege ali ostane. Vsa je bila zmedena.

Domeš je dobro opazoval njen notranji boj in je hladno dejal:

„To je bilo vse moje maščevanje! In nisem se pripravil nanje... Sedaj govorim s teboj zopet samo kakor kraljevi poslanec... Kaj odgovoriš na željo kralja Kazimira?“

In vstal je, kakor bi pričakoval samo ene besede, da odide.

Gospa Kristina je poizvedujoče zrla v njegov obraz. Postaral se je, odebelil se je,

Slučaj kolere v Gradcu.

GRADEC 1. Svakinja za kolero umrlega Frana Franzky, je včeraj popoldne obolela za diarejo. Zato so jo morali sinoči z rodino vred prepeljati v mestno osamljivo barako. Zdravniki preiščejo njene odpadke.

Dijak obsojen na smrt.

LVOV 1. Dijaka Kazimira Lewickega, ki je ustrelil igralko Oginsko, so danes porotniki po večdnevni razpravi spoznali krivim umora z 10 proti 2 glasom. Sodni dvor je obtoženca obsodil na smrt na vešalih.

Cesar odpotoval iz Gödöllö.

GÖDÖLLÖ 1. Cesar je odšel ob 12:45 iz grada, pred katerem so se zbrali občinarji z županom. Cesar je nagovoril več oseb in se je nato ob navdušenih ovacijah odpeljal na kolodvor, odkoder se je ob 1. uri odpeljal na Dunaj.

DUNAJ 1. Cesar je došel na državni kolodvor ob 5:55 pop. Mnogoštevilno zbrano občinstvo je priredilo vladarju viharne ovacije.

Proglazenje splošnega štrajka na Reki.

REKA 1. Vkljub temu, da je bil proglašen splošni štrajk, so vendar delavci razun v pristanišču in v tiskarnah pričeli z delom v vseh tovarnah. Tovarne strajajo redarji. V pristanišču počiva razun nekaterih ladij Ungaro-Kroate promet popolnoma. Le angleški parnik „Veria“ in italijanski parnik „Ruggero de Flores“ vkrcavata z lastnim moštvom. Mir se ni kalil. Zveza delodajalcev se sestane popoldne, da se posvetuje o daljnih odredbah.

Žrebanje.

DUNAJ 1. (1864. državne srečke) glavni dobitek 300.000 K je zadela ser. 2794 št. 18, 40.000 K ser. 2690 št. 88, 20.000 K ser. 1906 št. 86, po 10.000 K ser. 1436 št. 2 in ser. 3417 št. 31, po 4000 K ser. 1378 št. 28 in 2219 št. 44, po 2000 K ser. 675 št. 61 ser. 1202 št. 28 in ser. 2794 št. 72.

Kečkemet 1. Zjutraj ob 6:35 je bilo čuti lahek potresni sunek. Škode ni bilo.

London 1. „Reuterjev biro“ poroča iz Marake (Nikaragua): Včeraj je zletela v raket trdnjava Laloma. Poškodovanih je bilo več poslopij. Govori se, da je bilo ubitih več oseb.

Belgrad 1. Zasedanje skupščine je bilo danes predpoludne zaključeno.

Požun 1. V I. volilnem okraju je bil enoglasno izvoljen državnim poslancem dvorni svetnik dr. Bela Tauscher (narodna delavna stranka).

Govori naših kandidatov na velikem shodu minolega ponedeljka v „Narodnem domu“.

III.

Govor dr. Josipa Wilfana.

Cenjeni volilci! Postavili so me za kandidata za 3. mestni volilni okraj. Branil sem se. Silili so va-me, sklicevaje se na mojo lastnost predsednika političnega društva „Edinost“. Jaz pa sem se branil ravno zato, ker sem mnenja, da bodi zame mesto predsednika pol. društva le služba, ne pa pot do časti. Pri mojih tu navzočih prednikih — g. prof. Mandiču, ki je dolgo vrsto let vodil naše društvo, in dr. Rybaču, ki je bil

zgubil je nekdanjo svojo lagodnost in pristranost izraza, ali gospej Kristini se je dozdevalo, da ne vara. Saj se je poslanstvo, ki je je Domeš prinesel, zlagalo v glavnih točkah z željo, ki jo je ona šele pred trenutkom zaupala Aluši! Kralj jo pozna, ugaja mu, pošilja svojega zaupnika... Samo, da to ni kralj Karol, ampak kralj Kazimir... Toda vendar kralj!...

„Odloči se hitro!“ je silil Domeš, ko je gospa Kristina, zatopljena v misli, odlašala z odgovorom. „Vem, da nimaš pri nobenem viteziču ali meščančku toliko časa za odločitev, kakor si ga jemlješ, ko imaš odgovoriti kralju.“ In obračajoč se k odhodu je pridelal: „Hotel sem ti dati prednost pred ostalimi krasoticiami tega mesta... Če nočeš, ne bom te nagovarjal.“ In brez kakega poslavljanja se je obrnil na peti in hotel oditi.

„Domeš, Domeš!“ je hitela gospa Kristina za odhajajočim. „Saj morda ni tako nujno... Privoščič mi vendar trenutek, da prevdarim... Tako sem presenečena Tvojim obiskom... Niti ne vem, ali si v resnici pri meni, ali če samo sanjam... Kralj Kazimir torej, ne pa kralj Karol... Domeš, dovoli, da se nekoliko streznim.“

„Tu ni dolgo pomišljati se... Kralj Kazimir zapusti jutri Prago. Odgovori, ali se hočeš sniti z njim, ali tukaj v tej hiši, ali pa pri njem na gradu, toda še danes?“

moj neposredni prednik — je bila stvar drugačna. Ona sta mogla kazati že na veliko svoto narodnega dela, sta že pokazala narodu, kaj zmoreta. Jaz pa sem bil izvoljen predsednikom le, ker so prilike tako nanesle.

Če sem se končno vendar vdal, vsprejel sem kandidature le kakor nalogo. Zato pa ne bom samo kandidat po imenu, ampak nastopim tudi kakor agitator, v svesti si, da ne delam zase, ampak za stvar. Isto tako kakor g. profesor Mandič glede svoje številne kandidature v I. mestnem okraju, vem tudi jaz, da ne bom izvoljen. Tega se mojim volilcem ni treba bati. Vendar jih prosim, da vsi združijo svoje glasove name, ker ne gre za mojo osebo, ampak za stvar.

Tretji mestni okraj se je toliko na volitvah I. 1907. kolikor na poznejši dopolnilni volitvi I. 1909. pokazal po veliki večini pristaja laško-liberalne, oziroma socialno-demokratske stranke in le po malem delu je oddal svoje glasove za slovenskega kandidata.

Vendar bi grešili, ako bi podcenjevali važnost slovenske številne kandidature v tretjem mestnem okraju. Ta kandidatura je večje važnosti nego marsikdo misli, kajti, utegne se zgoditi, da ne bomo samo šteli svojih glasov, marveč, da z ozirom na situacijo se svoji stotinami glasov postanemo faktor, ki bi mogel rečenima strankama jako zmešati račune. V tem je politični pomen slov. kandidature v tretjem volilnem okraju!

V razmerju glasov v tem okraju imamo malo podobno mesta tržaškega in deloma tudi njegove okolice. Poglejmo Kjadin, del naše okolice, ki je priključen temu volilnemu okraju. Tam je še nekaj naših posestnikov-kmetov, sicer je pa ta del okolice po svojem licu kakor kaka italijanska kampanja. Vendar pa tudi ta del — dasi najbolj žalosten — ni še izgubljen za nas. Se tli tam iskra, še je podlaga, da se razvije tam trden in krepak naš življenjski ali, da ga pridobimo, v to bo treba mnogo dela, ne samo o volitvah, ampak tudi po volitvah. Za to delo, na ta boj moramo ostati združeni, tudi ko zapustimo to dvorano in se razidemo v svoje domove. Ta boj je sicer za sedaj boj brez upa zmage, toda boj je to lep in božanstven, da ne bi bilo nikako čudo, ko bi se vsi naši volilci vanj spustili, pač pa bi bilo čudo, ako bi se mu odtelal le eden njih, ki se čutijo sinove svojega naroda.

Kakor po vsem mestu, nam je tudi v tem okraju bojevati se predvsem za jezikovno ravnopravnost, brez katere ni življenja in ki je potrebna istotato, kakor zrak, ki ga dihamo. Ta boj moramo — bojevati in izvojevati. Narodnim nasprotnikom moramo dopovedati, da ni res, kar prepevajo oni v svoji „Patriji de Rossetti“, marveč, da tudi v 3. okraju ima Slovenec pravico, da se čuje in spoštuje njegova beseda, kakor italijanska.

Dovolite mi, da Vam tu — dasi pravzaprav ne spada na današnji shod — podam izglede, ki sem ga ravnokar doživel kakor odvetnik in ki drastično kaže, kakov je ta boj, ki ga moramo bojevati. Sicer smo naše Italijane že privadili na slovenske spise. Ne vem sicer, da-li jih čitajo, vem pa, da jih razumejo. Vendar je še najti med njimi ljudi, ki se branijo slovenskih spisov. Napravil sem bil slovenstvo vlogo, ki je bila

„Ne zamešujem, toda ničesar še ne obljubujem,“ je odgovorila gospa Kristina po kratkem molku.

„Kako neumen je ta odgovor?“ je pogledal Domeš nanjo črez rame. „S tem se ne smem povrniti h kralju. Če nimaš drugega, natančnejšega, odgovorim mesto tebe sam, da ne maraš.“

„Tega nisem rekla,“ ga je prijala gospa Kristina za kontuš.

„Torej določi uro in kraj,“ je zagodrnjal Domeš ječno, trgajoč svojo obleko, ki jo je ona držala v rokah.

„Pričakujem kralja Kazimira tukaj pri sebi, — danes zvečer po turnaju!“

Niti da bi se bil obrnil, je odhitel Domeš.

Gospa Kristina, premagana zmesjo naglih utisov, je omahnila na sedež kraj vrat, ki so ostala odprta za Domešem. Šele po dolgem času ji je bilo možno, hladneje premišljati o tem, kar se je zgodilo in kar se je imelo dogoditi v bližnjih urah. Najpotrebnejše se ji je zdelo za sedaj, da pokliče Aluši in ji da ukaz, da danes ne sme nikogar več pustiti k njej, izvzemši onega viteza, ki je ravno kar odšel, ali pa onega, ki bi ga on sam priveel. Potem jo je poslala v Tynski bazar k prvemu zlatarjem, da ji takoj prinese, kar imajo najlepšega in najdražjega.

vročena nasprotniku mojega klijenta, pokuristu znane trdke Parisi. A ta gospod mi je vrnil spis prilepivši nanj dva kolka „Lega nazionale“, enega rdečega, enega zelenega tako, da se je kazala trikotora, s tem-le pripisom: „Lasse pur che i canti e subi — ma mi sciaio no capisso pecà per la carta sporcada de tante pipe.“

To je storil italijanski naobraženec le zato, ker je bil spis slovenski! S takimi ljudmi imamo mi opravka! Toda v tem boju ne gre samo za našo jezikovno enakopravnost, dasi bi bilo vredno in potrebno, se tudi za njo samo bojevati se. Ni to nikak šovinizem, kakor nam podtikajo naši socialisti. — Če nam to očitajo, potem naj nehajo slovenski govoriti! In če nas njihov voditelj Kristan, ki je ob enem tudi slovenski pisatelj in kandidat slovenske okolice, napada, ker se borimo za slovenski jezik, ki je tudi njegov materini jezik, ga z vso pravico pozivljam s tega mesta, naj neha slovenski pisati! (Klici: Saj je že na tej poti, saj je že začel nemški govoriti.) Toda — kakor že rečeno — mi se ne bomo samo za svoj slovenski jezik, ne gre nam samo za to, da bi dokazali, koliko ljudi v Trstu govori ta jezik, ampak naš veliki cilj je, da naši narodni skupnosti priborimo tu v Trstu, kjer smo itak domač, od starine nastanjen življenjski, primerno narodno politično in gospodarsko pozicijo. Gre nam za to, da se uveljavimo tu kakor narod poleg italijanskega naroda, kateremu priznamo enako pravico in da tu s svojo močjo in s svojim delom, zasladimo svojo kulturo, svojo gospodarsko in politično veljavo, da jih nobena sila tega sveta več ne zgane.

Dosedaj se je stekal naš narod iz raznih slovenskih pokrajin v Trst, kakor posamične kaplje. Vse te kaplje, ki so bile do sedaj raztresene in ki so se že začele stekati v potočice in potoke, naj se združijo v jezero, ki naj poplavi to mesto in mu da po svoji skupnosti in enotnosti, poleg italijanskega, tudi slovenski narodni značaj. V našem boju vidim konečno tudi velik del našega socialnega dela, da poleg političnih in gospodarskih koristi za ves narod, priborimo boljši položaj tudi tistemu njegovemu delu, ki je gospodarski najšibkejši in najpotrebnejši; našemu slovenskemu delavcu. Ta boj bijemo torej tudi za slovenske delavske interese. Boj za delavske interese je morda v teoriji enoten po vsej Evropi, v praksi pa vidim kot slovenski politik slovensko delavsko vprašanje samo za-se. Temu vprašanju služi zares, kdor se pri nas posveča narodnemu delu. Delavsko vprašanje rešujemo v Trstu tudi z narodnim delom. Če je drugi družega mnenja v tem oziru, naj mi poreče, da se motim, ali da bi namenoma grešil proti slovenskim delavskim interesom, da nisem vnet za slovenske delavske interese ravnokotako kakor on, tega naj mi ne očita nikdo, ki hoče veljati za pravičnega.

Ne gre za osebe in tudi ne za našo sedanjo politično organizacijo, nego radi neizogibne potrebnosti narodnega dela.

Bodimo složni, če nočemo biti izdajice. Dne 13. bodočega mesca torej na volišče, cenjeni volilci 3. okraja, ne radi mene, ne radi političnega društva, ki mu predsedujem, ampak za narod, za domovino, za Slovenijo!

S kakim poslanstvom je prišel poljski vitez, in kdo da je prav za prav, ni smatrala za nujno, da bi povedala svoji najzaupnejši družabnici. Do sedaj niti sama ni bila gotova, če ne tiči v Domeševem obisku morda kaka prevara. Vzlic temu je sama za-se najpriredneje vršila vse priprave za današnjo kraljevsko zabavo.

IV. Malo pred poludne je začela slavnost pred njenimi okni pri najkrasnejšem vremenu lokalnega majnikovega dneva.

Zvonovi vseh praških cerkva so doneli v veličastnih akordih, ko se je ganil slavnostni sprevod s kraljevskega gradu črez tri mostove in skozi tri veže k Hračanom, katerih obzidje in stolpi so bili okrašeni zastavami in zastavicami v čeških in poljskih barvah. Isto okrašenje na stenah in hišah je značilo pot, po kateri se je pomikal kraljevi sprevod s Hračanskega obronka v Malo mesto. Z vseh oken in balkonov so zrlle s spoštljivimi pokloni krasne gospe in deve v dragocenih oblekah na ljubljene kralja Karola, njegovega poljskega gosta in vso dvorjansko in viteško družino. Da, vse strehe in vsi dimniki so bili gosto obsejani in zasedeni z radovednim občinstvom, ki je svojega vladarja nepretrgoma pozdravljalo glasnimi, radostnimi vskliki in srčnimi voščili vse sreče. (Pride še).

Shod državnih uradnikov in uslužbencev.

Shod javnih uradnikov in uslužbencev, sklican za sinoči po političnem društvu „Edinost“ je bil naravnost sijajna manifestacija narodne zavesti državnih in drugih javnih nameščencev. Gledališka dvorana „Narodnega doma“ je bila polna kakor redko-kedaj.

Povdariti moramo, da smo videli na shodu tudi lepo število dam, kar je vse-kako zelo razveseljivo znamenje in dokaz, da so se tudi naše ženske začele zanimati za javno življenje.

Otvoril je shod dr. Wilfan ki je omenjal obsodbo dr. Hinka Hinkovič-a, ter izrekel najostrejšo obsodbo nad tem činom nasilstva. (Burno pritrdjevanje in klici: Živio dr. Hinkovič!).

Dr. Rybář je uvodoma svojega govora omenjal, da so bile nade, ki se jih je stavljalo v parlament splošne in enake volilne pravice prevarene, čemur so krive v prvi vrsti zamotane avstrijske razmere. Povdarja da je naša konstitucija lepa, da nam zagotavlja svobodo, a vse to le na papirju. V praksi se prikazuje vsa ta svoboda le prazna kot prazna beseda. Potem je povdarjal govornik da se danes tudi uradnik ne čuti več kakor izven naroda, temveč kakor del naroda, da se zaveda, da je državljani, ki služi celokupnosti. Zato so se začeli tudi uradniki kakor svobodni državljani vdeleževati političnega življenja. Povdarjal je potem, da so uradniki važen del našega naroda, kateremu se ne odtujejo in odtujejo več kakor nekdanji. Govornik je prešel na resnično gibanje med železničarji, ter je pojasnjeval vse korake, ki jih je storil v prid uradnikov in posebno zgodovino znane resolucije, katero je stavil v državnem zboru o priliki pasivne resistance, ter razloge, radi katerih je to storil. Resničenemu gibanju je bilo že v naprej zagotovljen nevespeh, ker uradništvo ni bilo organizirano, a vsako tako gibanje mora ponesrečiti, ako nima očitnega vodstva. Povdarjal je, da je bila tozadevna resolucija sestavljena v sporazumu z zastopniki vseh strank in da je bila — kljub govoru vladnega zastopnika — vendar enoglasno sprejeta.

Govornik je končno povdarjal, da so agrarni poslanci principijelni nasprotniki vseh uradniških zahtev, a če se premaga težkoče v državnem zboru, je gosposka zbornica, ki bi vrgla vsak zakon, ki bi ne bil po volji agrarcem. Vendar pa boste — tako je zaključil govornik — premagali vso to opozicijo, ako boste složni. (Viharno odobravanje).

G. Zorec je rekel, da je glavna krivda, da vlada nima sredstev, v birokratizmu. Pobijanju birokratizma in militarizma bi morali poslanci posvečati v prihodnji 6-letni dobi glavno pažnjo. Govornik je končal s parafraziranim Katonovim rekom: Ceterum censeo birocristum esse delendum. (Živahno odobravanje).

G. Bolonić je povdarjal, da so toliko italijanski liberalci, kolikor socialisti proti zahtevam slovanskih uradnikov in zato tem ne kaže druga, kakor voliti slov. narodne kandidate.

Stavil je sledečo resolucijo: Državni uradniki in vslužbenci, zbrani na javnem shodu dne 1. junija 1911 v „Narodnem domu“ v Trstu prosijo:

I. da se bodoči posl. tržaških Slovencev g. dr. Rybář zavzame osebno in po svojih tovariših-somišljenikih:

II. da vlada čim prej vpelje za vse uradniške kategorije pravični časovni avanzma in sicer z ozirom na skupna službena leta;

III. da vlada že enkrat dovoli državnim uradnikom in vslužbencem za Trst toli opravičeno in že leta reklamirano draginjsko odnošno pristaniško doklado;

IV. da vpliva na kompetentnem mestu, da se bodo poklicani faktorji o priliki uradniških imenovanj strogo držali konkursa, t. j. se ozirali poleg druge kvalifikacije tudi in sicer v prvi vrsti, na jezikovno sposobnost kompetenta.

V. da se državnim vslužbencem in nameščencem, za katere še ni upeljano, dovoli -liki državnim uradnikom - petintrideset letna službena doba za popolno pokojnino.

Ko je prečital resolucijo, je rekel, da zna, da ima vsaka kategorija še svoje posebne zahteve, a v tej resoluciji izročene zahteve so zahteve vseh kategorij. Zato se nadeja, da bodo vsi zborovalci glasovali za predloženo resolucijo.

G. Furlan je imenom društva jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov izrekel neke želje zasebnih uradnikov glede zakonite uvedbe delavnega urnika in nedeljskega počitka ter je priporočil vsem drugim tovarišem, naj store svojo dolžnost kakor volilci in četudi nimajo volilne pravice kakor agitatorji, kakor inteligentni sinovi naroda.

Gospod Stanič je v navdušenih besedah pozival naj vsi oddajo svoje glasove za narodne kandidate; izrekel je nado, da dr. Rybář dobi v prihodnjem državnem zboru pomoč.

Potem ko je še dr. Rybář pozival drž. uradnike, naj se organizirajo za skupne zahteve, je dr. Wilfan z željo, naj bi uradništvo tudi sploh delalo na političnem polju — ne da bi se samo eksponiralo — zaključil ta zares lepo vspehi shod.

Iz Pariza v Rim — po zraku!

Trst, 1 junija.

In zopet zmaga človeškega uma in človeške pridnosti! Predvčerajšnjim je francoski aviatik Beaumont prvi srečno preletel 1200 kilometrov dolgo pot iz Pariza v Rim. Od 5. uri zjutraj se je vzdignil v zračne višine in letel preko Nice in Genove v večno mesto, kamor je dospel ob 4. uri popoldne med ovacijami navdušenih Rimljanov. — Rabil je torej 11 ur ter vozil z velikansko brzino nad 100 kilometrov na uro!

Njegov tovariš Frey je ponesrečil neke blizu Rima. Pal je, a se je na srečo le lahko ranil. Francija, ki načeluje kulturnemu napredku človeštva, si je zopet enkrat priborila sijajno zmago v zračnih višavah. Mnogo žrtve že šteje aviatika. Število padlih znaša že blizu sto. In ni dolgo od tega, ko je aeroplan ubil francoskega vojnega ministra in hudo ranil ministerskega predsednika. Ta grozna nesreča je marsikateremu odvzela njegove upe v zmago zrakoplovstva. Marsikdo je postal malodušen in skeptičen. A tudi ta katastrofa ni preplašila pogumnih osvojevalcev zraka.

Saj ni napredka brez žrtve in ni zmage brez boja! Človek ljubi nevarnost, ki ga ne more prestrašiti in ga odvrniti od cilja. Posebno francoski aviatiki so v tem oziru pokazali občudovanja vredno hladnokrvnost in vstrajnost. Zato gre tudi njim prvenstvo na polju aviatike. Bleriot, ki je prvi letel preko morja iz Francije na Angleško, je Francoz. Cachet, ki je preletel alpe, istotako. In sedaj je Francoz Beaumont prvi preletel dolgo pot Pariz-Rim. Ta zmaga je naravno povzročila po vsej Franciji velikansko navdušenje. Pa tudi v Italiji je bil pogumni letalec vsprejet z navdušenimi ovacijami, kjerkoli se je pojavil. V Rimu ga je vsprejel sam župan Nathan.

Ni dvoma, da bodo sledili temu vspehu novi še večji vspehi na polju aviatike. Človeštvu je postala zemlja pretesna, — hoče si osvojiti tudi zrak. To se je tudi že zgodilo, vzlic temu, da se še doslej ni posrečilo, izogniti se nesrečam. A človeški duh bo polagoma premagal vse ovire in utegnemo še doživeti čas, ko se bomo komodno in sigurno vozili iz kraja v kraj — po zraku.

GENOVA 1. Zrakoplovec Vidart je ob 10:43 odletel v Pizo.

SAN ROSSORE 1. Garros je ob 10:36 odletel proti Rimu.

CIVITA VECCHIA 1. Aviatik Garros je pasiral tukajšnje letališče ob 4:07 uri popoldne.

RIM 1. Aviatik Garros se je spustil na tla v Palu 40 km oddaljenem od Rima.

PIZA 1. Zrakoplovec Vidart je odletel proti Rimu ob 5. uri pop.

PARIOLI (Rimsko letališče) 1. Garros je ob navdušenih ovacijah dospel semkaj ob 5:40 uri.

Domache vesti.

Dr. Stepnič in dr. Gregorin. Dr. Gregorin se usiljuje! — kriči „Gorica“. V resnici pa se usiljuje Stepnič, ki lazi po vseh vaseh in skuša pridobivati ljudi s tem, da stresa pred nje cele koše — obljudi. Dr. Gregorin pa ne seza po takih semenjskih sredstvih, marveč razvija odkrito, in javnih shodih svoj program, prepuščajoč razsodnosti ljudstva, naj ga voli ali pa ne!! Kdo se torej usiljuje?

Usiljuje? Če govorimo že o „usiljevanju“, potem pa stoji stvar tako-le: Dr. Stepnič je Kraševac iz Temnice, dr. Gregorin je Kraševac iz Sežane! Dr. Gregorin se „usiljuje“ iz Trsta, dr. Stepnič pa iz Gorice. Na to stran torej ne bi bilo nikake razlike in „Gorica“ nima prav nobene pravice, da očita Gregorinu „usiljevanje“, oziroma: če „Gorica“ očita Gregorinu usiljevanje, velja to očitanje tudi za — Stepničica!

Ali je neka druga in velika razlika: dr. Gregorin ima za seboj 27-letno politično šolo, razpolaga z izkuštv iz bojov dolge vrste let, more kazati na veliko svoto težkega dela za narodno stvar in na množico doprinešenih žrtve, dočim se Stepnič do nedolgo sploh ni menil za narodne borbe in politično življenje, ni še ničesar storil in žrtvoval — saj „Gorica“ sama ne ve navesti njemu v prilog nič drugega, nego da je v deželnem zboru glasoval z drugimi za kako mizerno podporo našim občinam, za tiste drobtine s tiste mize, s katere se usuva neprestano prav blagoslov na italijanski del dežele — ter se sedaj uči v Gorici še le — politični a—b—c!!

Menimo, da za razsodnega volilca izbera ne more biti težka!

Lahi so koncentrirali svoje zavratne napade potom izbrisnih reklamacij posebno na slovanske volilce v 2. okraju. In res;

stotine slovanskih volilcev je prejelo že tako Lončarjevo naznanilo o predlaganem izbrisu s pozivom, da odgovore tekom 24 ur namestništvu ali magistratu, sicer utegne pozvani izgubiti nepreklicno svojo volilno pravico. In vsa čast in hvala našemu ljudstvu, ki zna odločno zagovarjati svojo ugrabljeno pravico, ko trumoma prihaja v našo volilno centralo, ali žalibog ni malo število onih, ki so vže zamudili svoj rok. Radi tega rojaki, pozor posebno oni iz 2. okraja, da ste pripravljeni pohiteti v Nar. Dom!

Preko 800 reklamacij je vže rešenih in sicer skoro vse ugodno. Reklamanti dobe dotične odtok in dokumente nazaj v volilni centrali v Narod. Domu.

Gregorin se usiljuje! — kriči „Gorica“ s trdovratnostjo tiste babe, ki se je bila skregala se svojim možem radi imenitnega vprašanja, ali se trava kosi ali striže. On je trdil, da travo kose in ne strižejo, ona pa je kričala, da jo strižejo. In ko jo je mož, raztogotivši se nad toliko trdovratnostjo, pahnul v vodo, je ona še tedaj, ko se je že potapljala, dvigala roki nad vodo in dajala s prsti znamenje, da se — travo striže!!

Taka trdovratna baba, ki godrnja vedno le svojo in s katero ni možno pametno govoriti, je tudi goriska „Gorica“. Navajaj jej še tako prepričevalne argumente, naj jo tudi dejstva še tako krvavo bijejo po klepetavih ustih — ona godi dalje svojo pesem: Gregorin se vsiljuje in hoče škodovati S. L. S. Ali, gospoda naj nam vendar enkrat povedo, je-li Kras domena Gregorčičeve stranke?! Ne! Kako more torej „Gorica“ trditi, da sili Gregorin v njeno posest?! Narobe je res: dr. Stepnič, kakor kandidat rečene stranke, sili v tujo posest.

Tu je „Gorica“ volk v znani basni, ki trdi, da mu najgne vodo kali!

Nekaki tajni sestanki se vrše med poštini uslužbenci, ki jih sklicujeta dva pristna Nemca, da delata propagando za socialnodemokratske kandidate. Slovanski poštini uslužbenci! Vi se vendar ne boste dajali zavajati od par nemških usiljencev! Čuvajte se pred takimi agitatorji! Mari menite, da je njim res kaj do vaših socialnih in stanovskih koristi?! Kaj še! Njihov jedini namen je, da bi škodovali slovanski stvari! Za take pa se slovanski državni uslužbenec ne sme dajati izkoriščati! Tem manj, ko vam je vaša lastna slovanska stranka postavila kandidate — poštene, resne in sposobne može, katerim smete popolnoma zaupati tudi vi!!

Poštini uslužbenec.

Kandidat liberalcev je dr. Gregorin — tako zatrujeta „Slovenec“ in „Gorica“ v enomer. Resnica pa je ravno nasprotna. Dr. Gregorinove kandidate ni postavila narodno-napredna stranka v Gorici, marveč jo je vzela na znanje in jej pritrdila potem, ko so jo ponudili Gregorinu javni može iz vsega kraško-ajdovskega okraja — in tudi taki, ki ne pripadajo k narodno-napredni stranki — in je bila tudi vsprejeta in proglašena na javnem shodu v Stanjelu. Kandidat ene stranke pa je dr. Stepnič! Resnica je torej ta-le, da je Stepnič kandidat le ene stranke, dočim je dr. Gregorin kandidat narodno mislečih in čutečih moži, ki so že do grla siti sedanjega strankarskega trvenja, in ki vidijo, kako to strankarsko besnilo ne le prepreča vsak izdaten odpor proti objestnosti in agresivnosti narodnih sovražnikov, marveč ubija tudi vsako delo za toli potrebno gospodarko osamosvojenje. Protest proti sedanjim strankarskim razmeram, nasprotujočim najvišim interesom naroda in tudi vzvišenim principom krščanske misli — to je pravi in globlji pomen Gregorinove kandidate v kraško-ajdovskem okraju. Tako je in nič drugače!

Volilci IV. mestnega okraja. V torek dne 6. junija t. l. se vrši volilen shod v gostilni „Economo“, ulica Economo, ob 8. uri in pol zvečer. Sklicuje ga volilni odbor IV. mestnega okraja v svrhu, da poduči zaupnike o postopanju pri volitvah.

Kamoristična infamija. Brezsramna kamora, ki je že pri sestavljanju imenikov volilcev na najnesramnejši način varala ter izpustila vse Slovence, ki jih je le mogla izpustiti, si hoče pomagati še na ta način, da je izreklamirala vse količak znane Slovence, ki morajo sedaj letati okolo, da dokažejo svojo volilno pravico.

To nesramnost pa še povečujejo magistratni organi, ki pozivov, s katerimi magistrat poziva volilce, naj dokažejo tekom 24 ur svojo volilno pravico, ne izročajo volilcem, temveč jih kar mečejo v pošne škri-njice na vratih stanovanj, ali pa jih izročajo kar vratarjem. Na ta način se prav lahko dogaja, da volilec ne dobi obvestila pravočasno. Če se že dostavljanje legitimacij vrši potom pošte, bi se moralo vršiti na isti način tudi dostavljanje pozivov za dokazanje volilne pravice, ker sicer ni prav nikakega jamstva za čistost volitev.

Sicer smo pa zelo radovedni, da-li bo namestništvo mirno gledalo, da se po krivdi magistratnih organov spravi na stotine volilcev od njih volilno pravico?!

Proti lumpariji stranke pač državna oblast nima nikakega orožja, zato pa ima

orožje proti magistratu, ker mi mislimo, da to vendar ne gre, da bi magistrat smel življati na vse državne zakone. Če že sme delati to takrat, ko se gre za državne interese, pa mu vlada to dopušča, svobodno mu; a da bi bile naše državljanske pravice odvisne od samovolje ali milosti magistratove klike, tega absolutno ne bomo dovoljevali.

Izlet po morju v Devin. Slovenske žene in dekleta, ne zabite, da je v nedeljo, dne 4. t. m. izlet združene skupine ženstva NDO. v Devin.

Za izjavo o predlogu izbrisa v volilno centralo v „Narodni dom“!

Birma. Včeraj je škof mons. dr. Karlin birmal v župni cerkvi Starega sv. Antona 178 deklic in 66 dečkov. V nedeljo bo birma v baziliki sv. Justa po pontifikalni maši, ki prične ob 9. uri dop.

„Zimsko solnce“. — Pevsko društvo „Trst“ priredi v nedeljo 4. t. m. ob 4:30 popoldne v dvorani „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu na splošno zahtevo Emin Carevo „Zimsko solnce“, sliko iz istrskega življenja v 4 dejanjih s petjem. Iz prijaznosti bodo sodelovali člani slov. gledališča v Trstu pod vodstvom L. Dragutinovića. Po predstavi ples. Krasna in patrijotična igra bo gotovo ugajala poslušalcem in zato se je nadejati obilne udeležbe.

Tržaška mala kronika.

Drzen ulom. Predsinočnjim so neznanizlikovci s pomočjo ponarejenih ključev vdrliv skladišče premoga Josipa Kovačič v ulici Salice 7. Iz skladišča so prodrli luknjo skozi steno in zlezli v skladišče moke trgovca Andreja Cej. V tem skladišču so vkradli žakeljček, v katerem je bilo 250 K v komadih po 2 in 1 vinar. Ulomili so tudi razne predale, pa brez kakega uspeha.

Dozdeven poskus samomora. Včeraj smo poročali, da so sprejeli v bolnišnico 16-letno Sesiro Mingotti, stanujočo v ulici Istria 47, ki da si je iz samomorilnega namena sunila v prsi nož. Tako je saj trdila ona. Predsinočnjim pa je pripoznala svojemubratu Alojziju, da ni bilo nikakega poskusa samomora, marveč da jo je ranil njen ljubček Dominik Pagliari, star 19 let, iz Faenze v Italiji, stavbeni asistent, s katerim je onega večera šetala po Bombelju. On jo je ranil, razburjen radi ljubosumnosti. Priznala je tudi, da se je priglasila pod krivim imenom. Ona se imenuje pravilno Augusta Perkovič, stara 18 let, in stanuje v Sette Fontane 35. Pagliari je bil že predsinočnjim aretiran, zaklinjal se je, da ni ranil deklice.

Težka nezgoda na delu. Štirje ranjeni. Na vogalu ulic Piccardi in Istituto gradijo novo hišo. Delovodja je g. Rajmund Malacrea. Včeraj zjutraj se je višec most, v katerem so bili podajaci Karl Zorut, Peter Makovič in Anton Sofar, kakor tudi gori omenjeni Malacrea, nahajal na višini drugega nadstropja. Kar na enkrat je dvignolo na eni strani popustilo, most se je nagnil in vsa četvorica se je zvrnila globoko doli na tla. Izlasti so trije podajaci dobili jako težke rane. Vsi ranjenci so pripeljani v bolnišnico.

Jako razburljiv človek. Do 15. maja je bil Alojz Eder družabnik Vinka Lang, starega 30 let, iz Ogrskega, ki je imel zavod za čiščenje v ulici Commerciale št. 8. Eder je odpovedal družabništvo in je ustanovil enak zavod skupaj z nekim Ivanom Papet. Lang, ki je o tem izvedel, je bil radi tega tako razburjen, da je najprej oklofotal Papeta, potem se je podal k Ederu, mu očital njegovo dozdevno nekorektno postopanje in mu zažugal: Sedaj grem kupit revolver, s katerim ubijem tebe in potem Papeta. Vsled ovadbe je bil Lang aretiran. Lang je štirikrat poskusil umoriti se, zadnjikrat je celo petkrat ustrelil z revolverjem proti sebi. Vidi se torej, da ni normalen človek.

Pretep na policiji. — Marija Pavesič, perica, stanujoča v ulici Volto 2, je stanovala prej skupaj s Petrom Valentinčič. Ker pa jo je ta pretepal in prodajal njeno pohištvo, da pride do denarja za svoje krokarije, se je perica tega naveličala in se je podala na policijo ovaditi svojega čednega ljubčka. Na policiji je Valentinčič s pomočjo „prijatelja“ hotel dokazati, da je pohištvo njegovo. Ko je uradnik zaslišal vse stranke, jih je odslovil. Ali komaj so prišle na hodnik, je „prijatelj“, brivec Gaspardis zasolil perici tako klofuto, da se je ona kar zvrnila na tla. Bil je seveda aretiran.

Grozen samomor. — Humbert Angiolucci, star 33 let, uradnik, stanujoč pri neki rodbini v ulici Andr. Rapiccio št. 1, se je včeraj ob 2:30 popoldne v svoji sobi najprej s sabljo sunil v vrat, a ranil je pri tem le kožo, potem se je sunil v prsi in si prebol pljuča, tretjič se je sunil zopet v vrat. Našli so ga na tleh ležečega v mlaki krvi. Vzrok samomora ni znan. Zdravniška postaja je konstatirala smrt in dala prepeljati truplo v mrtvašnico pri sv. Justu.

Koledar in vreme. — Danes : Erazem muč. — Jutri : Bink. sobota. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 23° Cels. — Vreme včeraj : oblačno, zv. dež.

Vremenska napoved za Primorsko : Deloma oblačno, tupaťam dež, temperatura malo spremenjena. Lokalni vetrovi.

Društvene vesti.

Pevski zbor „Učit. društva“ ima zadnjo skupno pevsko vajo v soboto ob 10. uri v gledališki dvorani „Nar. doma“. Vsi in točno!

Podružnica Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu vabi gg. odbornike na sejo, ki se vrši prihodnji petek, dne 9. junija t. l., v šolskih prostorih slovenske šole pri Sv. Jakobu.

DAROVL

— Za kletarja Jurija Medarića iz Zagreba so darovali : Čelan Jernej K 1'60, Hrast Tomaž 40 st. — Dne 31. maja t. l. K 10'—. Skupno K 12'—. — Denar hrani inšeriatni oddelček „Edinosti“.

Vesti iz Goriške.

x Nezgoda. Josip Kodelja iz Deskle je padel z voza, pri čemer si je poškodoval lobjanjo. Prenesi so ga v bolnišnico v nevarnem stanju.

x Delavsko gibanje med zidarji. V ponedeljek ob 3. uri pop. so zidarski delavci zapustili delo in so se zbrali v restavraciji „Central“ na posvetovanje, ki se je tikalo delavskega urnika in zboljšanja materialnega položaja zidarjev.

Na shodu je bilo kakih 400 zidarjev in pomagačev. Govornik Peteani je dokazoval, da sedanji delavski urnik ne odgovarja sedanjim socialnim razmeram. Dotikal se je mezde zidarskih delavcev v Gorici in drugod, kjer obstoje stanovske organizacije. Nato je prečital spomenico, namenjeno delodajalcem. Spomenica je bila odobrena skoro nespremenjena.

Bistvene določbe so sledeče : Gospodar ne sme jemati v delo delavcev razen onih, ki stoje v organizaciji. Izključeni so dečki pod 14. letom starosti. Tisti, ki se sprejmejo morajo po pogodbi ostati skozi 3 leta pomočniki.

V tedensko plačo je všeti tudi praznike. Delavski urnik ima obsegati 9 ur, in sicer : od 7. do 12. in od 2. do 6.

Delo na akord se mora odpraviti. Kedar bi hotel gospodar odpustiti delavca od dela, bo mogel to storiti samo na soboto.

Mezda se določa z 1 krono za pomočnike od 14. do 16. leta, z 3 K za pomočnike od 16. do 17. leta. Od 17. do 20. leta ga se smatra delavcem II. razreda in mu pristoja po 50 stot. na uro, od 20. leta naprej pa po 56 stot. Podajati naj dobivajo po 36 stot. na uro. Za izredno delo se zahteva 30 odstotkov poviška. Za delo o praznikih je določenih 6 ur.

Plačila se imajo izvršiti ob sobotah na kraju dela, ne pa v pisarni gospodarja.

Ta spomenica je bila odposlana vsem gospodarjem z opombo, da se v slučaju da ne sprejmejo stavljenih zahtev, proglasi stavka. Po shodu se je živo grajalo goriško delavsko zbornico, ki se ni zavzela za zahteve zidarskih delavcev. Zdi se, da se bodo gospodarji branili vsprejeti stavljen zahteve.

Razsvečava škocijanskih jam. Škocijanske jame ne bodo letos razsvetljene prvo nedeljo meseca junija, kakor navadno, temveč še le 2. julija.

Izobraževalno društvo „Morje“ v Sesljanu, priredi dne 9. julija 1911. javno tombolo in ples v Sesljanu. Toliko v znanje in ravnanje sosednjim društvom.

S Krasa. Socialni demokratje so postali jako agilni. — Vsako nedeljo prirejajo po več shodov, kjer je le par delavcev. Na vsakem shodu udirajo najbolj po napredni stranki ter označajo druge kandidate za frakarje.

Kako more dr. Tuma poslušati, ko njegovi sobratje udirajo po advokatih — torej tudi — po njem? Slovenske delavce bi radi lovili s svojimi socialnimi nauki, proti katerim tudi mi nismo; a v prvi vrsti bi zahtevali, da jih vi in vaša stranka spoštujete ne samo z jezikom, ampak, da bi jih tudi uresničili vsaj toliko, kolikor je možno v praktičnem življenju!

Tega pa ne morete, ker, kar ni ljubo italijanskim sodrugom, tega ne izvršujete, čeravno bi se morali vsi bojevati za pravo vsakega delavca brez razlike narodnosti. — Vaše ideje ostajajo na papirju, v praktičnem življenju jih izvršujete popolnoma enostransko — nesocialno.

Pred nekaj dnevi mi je pokazal neki delavec vaše stranke — Kraševac — odlok radi odškodnine vsled dogodivše se nezgode. A kako debelo sem gledal, ko sem videl, da je odlok italijanski, da-si oni delavec-siromak niti ne razume tega jezika in ni mogel nič posneti, kaj mu je določeno!

Zakaj se socialno-demokratski govorniki ne oglašajo proti takim krivicam?!

Ali ni žalostno tudi to, da je često iz ust slovenskih socialnih demokratov čuti grdo besedo : Vara, quel ščavo!

Tako se ne propagira naukov, ki naj temeljijo na bratstvu enakosti in svobodi! Kako hočete povspeševati kmečki socialni razvoj Kraševcev, ko še delavskega ne morete!

Pokažite z dejanjem, da ste podpiratelji in branitelji zatiranih, delajte na to, da se bodo izvrševali zakoni za vseh jednako in nepristransko, da niso vaše ideje samo na jeziku in papirju, ampak da jih udeležujete : potem bomo tudi mi z vami. Ali sodeč po vašem sedanjem delovanju je ta čas še daleč v bodočnosti.

Kakih sredstev se poslužujete na shodih? Vi označate naše prvake, — ki so dokazali z dejanji in življenjem, ki so naš narod socialno povzdignili s svojim nesebičnim požrtvovalnim trudom — da so zapravljivi, sebičneži, ki zapravljajo cele dote itd. Takih sredstev se naši boritelji ne poslužujejo nasproti vam.

Mi bomo volili moža, ki nam jamči po svojem dosedanjem delovanju, da bo najbolje zastopal narodne, politične in tudi socialne koristi nas Slovencev : volili bomo dr. Gregorina!

Šolska veselica v Pliskovici se je vršila v nedeljo 28. maja. Že udeležba veselice meseca aprila je bila mnogoštevilna, a v nedeljo je bila šolska soba nabito polna. Žal, da je moralo ostati mnogo ljudi zunaj, ker ni bilo več prostora. V sobi s 60 m² je bilo čez 270 ljudi in ni čuda, da je bila taka vročina v sobi kakor v parni kopeli. Jako obsežen vspeled 12 točk je občinstvu jako ugajal, posebno petje in deklamacije „Domovini“ in „Pastirček“ od Simona Gregorčiča. Ljudstvo je hotelo s ploskanjem, da bi ponavljali skoro vsako točko. Opažati je, da so ljudstvu nastopi šolske mladine zelo priljubljeni.

Iz Ajdovščine. — Župni zlet „Goriške Sokolske župe“ se bo vršil, kakor že objavljeno, dne 23. julija 1911 v Ajdovščini. In Ajdovski „Sokol“, svest si velikega dela, ki ga doleti s tem zletom, pričel je že za časa s predpripravami, da častno reši prevzeto nalogo. Za veselilni prostor si je zagotovil v neposredni bližini Ajdovščine ležeč krasen travnik, ki ima prostora za desetisoč oseb. Za udobnost prišlih „Sokolov“ in drugega občinstva bodo vozili onega dne po goriški progi posebni vlaki. — Sploh je „Sokol“ že pričel tudi s podrobnim delom in preskrbljeno bo v polni meri, da ta dan Ajdovščina, metropola Vipavske doline ter napredne ideje, dostojno vsprejme Sokolstvo in drugo narodno občinstvo.

Brate „Sokole“, ki goje tudi planinski šport ter ostale izletnike, opozarjamo že sedaj, da lahko poletite na zletni dan tudi do glavnega izvirka potoka Hublja, imenovanega „luknja“. — Do te divje-romantične „luknje“, speljala je pred kratkim „Ajdovsko-vipavska podružnica slovenskega planinskega društva“ krasno, udobno stezo, pričenjajočo pod izvirom Hublja, vijočo se potem v krasnih, gorskih serpentinah nad izvirom Hublja do razgledišča in potem naprej do že imenovanega glavnega izvirka Hublja — „Luknje“. Iz te „luknje“ prihaja ob močnem deževju velika množina vode, ki pada v mogočnem slapu globoko v skalovje, tvoreča od tod potok Hubelj. — Ob suhem vremenu je tudi dostop v „Luknjo“ vsakemu možen in se prihaja v nji v razmerno kratkem času do krasnih gorskih jezer, votlin itd. Škoda pač, da ta jama še do danes ni strokovnjaško preiskana. In do razgledišča, oziroma do glavnega vhoda v „Luknjo“, ki nudi prostorn, diven razgled po velikem delu Vipavske doline, se prihaja iz Ajdovščine v trideset ur.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila v soboto, dne 3. t. m. od 9—12 in od 3—6:

Zlata ura, velika množina srajc, maj, nogovic, žepnih rutic, spodnjih hlač in drugo novo perilo.

S potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes, po kratki in mučni bolezn, previdena svetotajstvi, v 34. letu mirno v Gospodu zaspa naša preljubezna soproga, ozir. mati

Marija Gombač (prej Obersnel)

Pogreb drage pokojnice se bode vršil v petek 2. junija ob 5. uri popoldne.

BAZOVICA, 31. maja 1911.

Josip Gombač, soprog.

Marija, Antonija, Kristina, hčere.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gosp. dr. M. Neumanna

Novomesto

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Z veseljem Vam javljam, da že dolgo časa in rad predpisujem Vaše **ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo). Zamogel sem ceniti njegovo uspešnost za šibke in malokrvne bolnike s slabim želodcem.

NOVOMESTO, 3. marca 1910.

Dr. NEUMANN.

Pozor! Stara in prva slov. trgovka na Primorskem

priporoča slav. občinstvu svojo

bogato zalogo šivalnih strojev

„Pfafl Gritzner“ in drugih tovarn za krojače, čevljarje in domačo rabo. — Ima tudi v zalogi dvokolesa „Primier“, „Ipag“ in „Courier“. — Prodaja tudi na mesečne obroke. — Za dobroto istih se jamči.

JOSIP DEKLEVA

Se priporoča slav. občinstvu GORICA — ulica Muntepio št. 1 — GORICA

O priliki birme

boste dobili v prodajalnici ur in zlatanine

BOGOMIL PINO - Trst

ul. Vincenzo Bellini 13 (ra en cerkve sv. Antona novega)

VELIK IZBOR zlatih, srebrnih in kovinastih ur vsake vrste. Zlate in srebrne verižice za ženske in moške. Uhani in prstani z dijamanti in brez. Ovratni okraski in obeski po konkur. cenah. — Gotori se slovensko.

-- V odlikovani čevljarnici --

GIUSEPPE SCUBICH

ul. Carducci 15 (naspr. obokom Chiozza)

— se nahaja —

velik izbor čevljev

za gospode in gospe o priliki birme. — Poseben izbor belih, lakastih krema-čevljev za otroke po cenah, da se ni bati konkurence.

Pravkar je izšlo

Edmondo de Amicis: FURIJ, Novela

Iz italijanske prevel Jos. Jurca. Cena vezani knjigi 2 K 50 v, broširani 1 K 50 v. Znameniti italijanski pripovedovalec riše v tej psihološko zanimivo zasnovani noveli štirinajstletnega dečka Furija, ki živi daleč od sveta edino v družbi dveh starih ljudi. Furij se zaljubi v svojo koletno svakinjo, ki pride bivat na poletni dvorec. Kako se razvija ta ljubezen, je popisano z izredno plastično silo; ob enem pa pisatelj ostro biča vzgojno metodo, ki hoče opdržati oblast s hladnostjo in šibo.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani založna knjigarna.

Splošno anonimno društvo za prevažanje

Via Ghega 3, Telefon 2487.

Shramba in prevažanje pohištva

Razpošil. in shramba kovčkov

Telefon 1220.

Telefon 2572.

Čiščenje in shramba preprog

Telefon 2573.

2015

To leto je preskrbljena

manufaktur. trgovina v Rojanu

št. 2 (hiša Tuzzi)

z največjo izbero srajc brez ovratnika, gladkih s svilenimi prsi, z ovratnikom iz zefira in satena v vseh barvah in oblikah I. vrste. Nadalje kravate, ovratniki, zapestnice, malje, robci, delavske obleke, dežniki itd. vsake barve in oblike. — Najbogatejši izbor perkala in satena itd. — Nadalje perilo, trliž, preproge, zavese in izgotov. predmeti. — Velik izbor. Cene zmerno.

Vsem : gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist družbi sv.
Cirila in Metoda I

Torej — vse, kar čuti sokolsko — dne 23. julija na župni zlet „Goriške Sokolske Zupe“ v Ajdovščino!

Slavnost v Podgori. Kolikor je soditi po pripravi in prijavah za to slavnost, bo to res ena najlepših sokolskih slavnosti, prava manifestacija goriškega Sokolstva. Sokolske čete vse Goriške prihitijo na binkoštni ponedeljek v Podgoro, k svojim bratom ob meji, da jih navdušijo za nadaljno narodno-obrambeno delo. In vsa Podgora se pripravlja za izredno pridnostjo, da vsprejme dole goste bratsko in kolikor možno slavnostno. Občinsko starešinstvo, Sokol in naša narodna dekleta kar tekmujejo med seboj za dostojen in bratski vsprejem.

Slavnost prične ob 3. uri pop. Tedaj bo namreč sprejem došlih društev pri slavaloku, potem bo sprejem skozi vas. Ob 4 in pol proste vaje članov, orodna telovadba in skupine, pri katerih nastopi do 50 telovadcev; na to je svobodna zabava in ples. Na slavnostnem prostoru bo preskrbljeno za vsestransko in točno postrežbo. Kdor hoče torej videti pravo narodno slavo in preživeti par veselih uric, pride naj na binkoštni ponedeljek v Podgoro med obmejne Slovence.

Sokolski zlet v Podgori. Društva, ki se vdeležijo tega zleta, se zbirajo pri pevmiskem soškem mostu, pri g. Maražu, odkoder odkorakajo v zborih k vsprejemu. Tudi kolesarska društva naj bi se tam zbrala.

Vesti iz Istre.

In zopet razmere na sodniji v Kopru! In rekli so, da se ne udajo. Zakleli so se, da mora tako ostati!! — Na koperski sodniji, kjer so stranke po dveh tretjinah slovenske narodnosti, se vodijo vsi zapisniki v samolaskem jeziku, ne izjemši oddelka II. za civilne stvari. Šest sodnikov je, ki znajo popolnoma slovenski jezik, in vsi ti skupaj so odvisni od laških koperskih fantov, tako, da ne morejo vsprejeti niti enega zapisnika v slovenskem jeziku!! Zakaj se učijo sodniki deželne jezike? Mari za se, da so odvisni od koperskih pisarjev! V pisarni kazenskega oddelka sedita dva koperska Italijana in oba skupaj znata prav dobro, da tako bi ne smelo biti, t. j. ne znata slovensko. Premisliti je treba samo to, kaka jezikovna pravičnost z našimi ljudmi mora vladati na tem oddelku!! Naš gosp. predstojnik je pač predober in premehek. Energično naj bi posegnil vmes, da bo enkrat konec tem krivičnim razmeram.

O slovenskih pečatih, seveda, ni duha ne sluha, osobito pa v zapuščinskem oddelku...

Našemu bodočemu poslancu priporočamo, da zasuka odločno svoje rokave proti tem razmeram na sodniji v Kopru.

Iz Doline. 29. majnika 1911. Včeraj je priredilo tukajšnje „Katol. izobr. društvo“ javno predavanje: „O boju proti alkoholizmu“. Predaval je č. g. Kalan iz Ljubljane. Govorili so tudi drugi govorniki. Dvorana v stari šoli je bila natlačena polna. Predsednik je pozdravil in zahvalil udeležence, ki so se udeležili predavanja brez razlike strank in nasprotujočih si načel in nazorov. Predavanja so se vdeležili poleg prostega ljudstva tudi učiteljstvo in obč. prvaki.

Naše bralno društvo „Vodnik“, ki je nekaj bilo tako agilno, spi spanje pravičnega. Ima znatno knjižnico, ki pa nemoteno leži v omari in menda čaka, kedaj se liste posameznih zvezkov uporabijo za zavijanje tobaka. Nadejali smo se, da ko se šola razširi v štirirazrednico in dobimo štiri učne moči, vživi tudi bralno društvo, a smo se zopet, Bogu bodi potoženo, britko preorali. Tudi naše društvo „Vodnik“ bi lahko imelo predavanje, ali...? Navdušeno po protialkoholnem predavanju, se je ljudstvo iz stare šole vrnilo — v krčme, kjer je pričel pravičati čez polnoči trajajoč boj za uničevanje alkohola! Očividno.

Hvaležnost regnikolov. Na Lokatišču v občini Dolina je opekarna, ki je last nekoga Italijana. Temu primerno so tudi „kapoti“ in delovodje izključno Italijani, reci regnikoli. Slovenci so tam le za to, da kopeljejo slovensko zemljo in da so psovani z navadnimi psovki „ščavo“ itd. Evo, takšna je italijanska hvaležnost za gostoljubnost na slovenski zemlji! Potem, ko ti tuji živijo in uživajo, potem ko bogatijo in denar domov pošiljajo, se še ne sramujejo Slovence na lastni grudi psovati! Kedaj napoči dan, ko bomo mi Slovenci na lastni grudi svoji gospodarji?!

Podgrajski izletniki. Na povratku minole nedelje iz Sapijan, so nabrali v Pasjaku v gostilni g. Rebeliča, ki je tudi sam hvalevredno prispeval, za Ciril-Metodovo družbo lepi znesek 52 kron. Gosp. notar T. Šorli je daroval posebej 10 kron, ker se ni mogel udeležiti glavne skupščine CMD v Buzetu. — Denar hrani podružnica v Podgradu. — Vsem, zlasti požitvalnim damam srčna hvala!

V očigled volitvam. — Iz Sp. Škofij: Približuje se 13. dan meseca junija. Tega dne mora pokazati vse, kar čuti slovensko, da je res tudi vredno častnega naslova Slovenec. Razume se, da storite tudi vi — Škofijci in okoličani dne 13. junija t. l. svojo narodno dolžnost ter oddate svoj glas jedino-le našemu, sicer le števemu kandidatu.

Gotov sem, da Vas ne premotijo tukajšnji „velikaši“, „prve glave“, ki so bili vajeni v pisarne raznih avvcatorov v svrhu

mešetarenja njim v prilog. Ali, če niso imeli ob priliki državnozbornih volitev iz l. 1907 nikakega uspeha s svojo prisotnostjo, upati je, da ni sedaj ne vspejo s takimi „šenšali“!

Svobodno jim, da se poslužujejo posredovalcev, a povedano jim bodi odkrito, da ste Škofijci postali samostojni, da mislite z lastno glavo, in da spoštujete in ljubite svoj narod! To jim bo morda dovolj, in puste Vas na miru.

Naše politično vodstvo je prepričano, da jim odgovorite v gornjem smislu; zato tudi ne prireja v Vaših krajih volilnih shodov v svesti si, da teh pri Vas ni potreba. Tudi sam sem tega prepričanja; vendar bi se pa utegnili zgoditi, da bi čas, razmere in lepe obljube vplivale na nekaterne ter jih spravile v sramotni tabor nasprotnikov. Pa, možje, volilci! Kam bi splavalo naše spoštovanje in zaupanje, ki je vživamo kakor narodni in zavedni Slovenci pred našimi voditelji, ako bi se število teh „nekaternikov“ pomnožilo?! Osramočeni bi ostali, ako bi zaostali za številom glasov, ki ste jih oddali pred štirimi leti narodnemu števemu kandidatu. 659 jih je dobil naš kandidat Kompare, a Mandiču oddanih mora biti še najmanj 200, razen onih 659!

Sicer sem gotov, da ostanete naši stari, vendar Vas moram opomniti tudi na razne „shode“, ki se vrše v tuk. vasi.

Dne 25. t. m. so imeli tu socijalisti svoj po imenu „javen“, a v resnici pa le potajen shod. Za ta shod sem namreč izvedel po ravnoistih sklicateljih še le 26., torej dan kasneje. Tudi Vi sami ste vedeli zanj le toliko, da se ga niste vdeležili. Prav! Pustili so sodruga „alla osar tutto“ popolnoma same. Seveda, bili so tužni in sklenili so posetiti Vas zopet. Pričakujte jih ter jim povedite: „Gospodje, poznamo se iz za zadnjih občinskih volitev in Vam svetujemo, da prej sanirate svoje lokalne razmere, a dotlej nas pustite popolnoma pri miru, ker drugače... drugače... Vas bomo posnemali! Ne sicer po idejah, pač pa po dejanjih.“

Se nekaj bi Vam polagal na srce, namreč to-le: povedite onim iz Hrovatinov in Božičev, da niso ne „cristiano sociali“, ne Crevatini in Bosichi, pač potomci starih Hrvatov in Božičev, da so potomci naših pradedov Slovanov!

Upati ni sicer, da vspete kaj, a vedite, da lepa beseda lepo mesto najde. — Za danes dovolj. — Pozdrav in poklon!

Tu č.

Mladenič, vajen konja od mladosti, išče službe kot kočijaž ali sijakar, ali pri kaki trgovini kot prevoznik, oziroma voznik v tovarni. Je lepega, poštenega obnašanja in popolnoma zanesljiv. Naslov pove Inzeratni oddelček „Edinosti“ pod števil 961. 961

Išče se takoj 8 zidarjev. Obrniti se na Krečiča, ul. Majolika 9, II. 965

Lepa soba z 2 posteljama se odda v ulici Giorgio Galatti 16, vrata št. 9. 967

2 kolesa se prodaja za vsako ceno. — Mizar Via Belvedere št. 10. 968

Refošk za butiljke nad 600 litrov na prodaj v Dolini pod števil 92; cena po dogovoru. 955

Pijte samo „Tolstovrsko slatino“. Naročiti se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško. 736

Urar Calo Squadrani v Trstu, ulica Senalata št. 1. — Prodaja in popravlja ure po nizki ceni in z garancijo. Popravlja budilnice po K I—. 868

„Antonio Spanghero“

DEKORATIVNI SLIKAR

Naslednik trdke DELALNICA: DOMENICO DELISE. Via Madonna 7.

Telefon 160 Trst Telefon 160.

VELIKA ZALOGA. — Papir za tapetiranje najboljših tovarn.

Prevzame vsakovrstna stavbena dela in dekoracije za sobe. — SPECIJALITETA: Imitacije lesa in marmorja, izložne table.

Dr. Karl Ernst

univ. med. zobozdravnik

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5, II. nadstropje. 608

Sprejema od 9—1. in od 3—6. pop.

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila.

Gostilna je otvorena vsako soboto in nedeljo do 1. ure popoldne.

Vek. Petrovčič

čevljarski mojster

Trst, ul. Barr. vecchia 40.

Zaloga izdelanih domačih čevljev.

Sprejemajo se naročila po meri.

Dvokolesa, šivalni in kmetijski stroji

gramofoni se dobivajo po čudovito nizki ceni pri Batjelu v Gorici

Stolna ulica št. 3-4. Mehanična delavnica. Prodaja tudi na obroke. Ceniki franko. OPOMBA. Kdor mi dvokolo, gramofon in šivalni stroj proda, dobi za nagrado eno novo dvokolo.

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Postrežba: točna.

CENE ZMERNE.

Simić & Co. - Trst

ul. S. Anastasio 8-10

— OBAVLJA —

Agenturske in komisijne posle

Bavi se s prodajo kolonijalnega blaga in nakupom dež. pridelkov.

Josip Semulič

TRST, ulica dell' Istituto št. 5

Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADUČARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladčice. Moka iz I. mlinov ter maslo. Likri, vino in pivo v stekl.

Postrežba tudi na dom.

Gostilna „Pri Adriji“

Trattoria „ALL' ADRIA“.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl gori imenovano gostilno v BARKOVLJAH na obrežju št. 132. Točim samo pristna domača vina in prodajam: Belo in črno po 1.04 litr, Dreherjevo pivo po 56 st. liter.

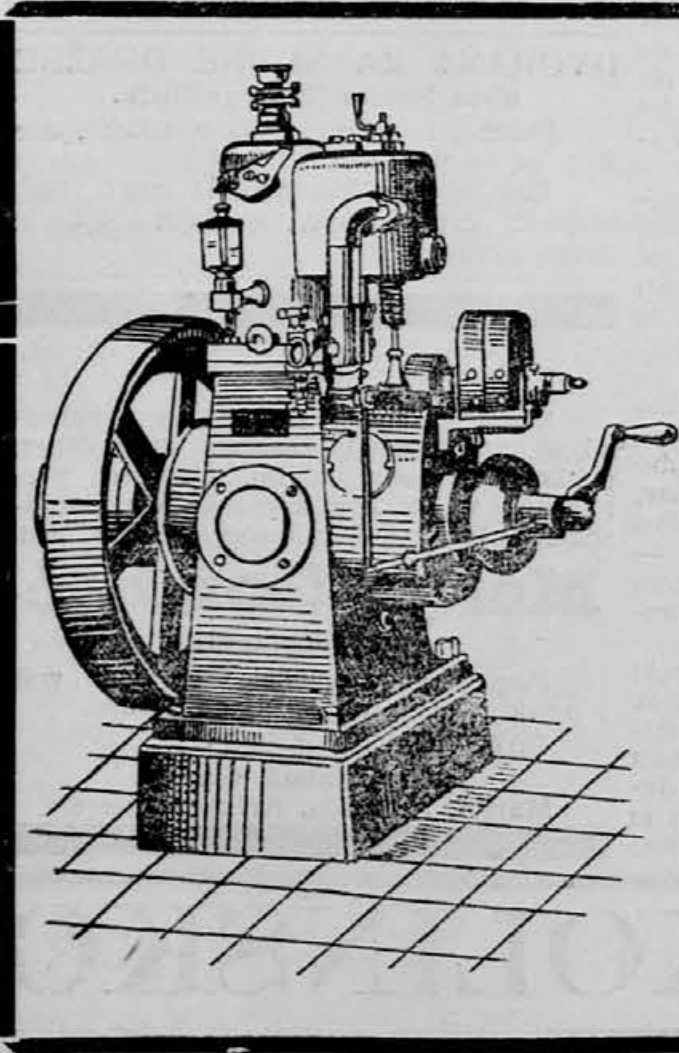
Dobi se tudi vino spumanti po 2.40 steklenica. Marsala in vsakovrstni likri. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilen obisk se toplo priporoča z geslom: SVOJI K SVOJIM! Vekoslav Kocijančič.

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

MEHANIČNA DELAVNICA

Mehanična delavnica

F. Miheučič

& F. Venutti

Via Tiziano Veccellio 4.

— TRST —

Popravlja in postavlja stroje in parne kotle, parne motorje, na plin, benzin in nafto. — Industrijske instalacije vsake vrste: mline, stiskalnice in čistilnice. — Specijaliteti žag za kamnje, stiskalnice za gorjivo; stroji za obdelovanje lesa. Izdelovanje oblik in vzorcev za teste: — nine in biškote. — Zaloga novih in starih motorjev, brizgalnic, strojev za vzdrževanje zidarstva materiala, mletje kave, drož in drugih tehničnih predmetov. —

MEHANIČNA DELAVNICA

Kron 6200!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša, kar jih obstaja. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL . TRST

Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734

Velika centralna garaga, ulica del Bachi 16, vogal ulica Boschetto TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).

Automobili na posodo po zmerni ceni.

Varstvo in vzdrževanje avtomobilov, — — Solidna postrežba

Za birmo!

Trst, ul. Giosue Carducci 32

(vogal Santorio)

Skladišče izgotov. oblek

A. LEVI

Velik izbor izgotovljenih oblek

za odrasle in dečke.

Specijaliteti: kostimi za dečke.

Vsak dan novi dohodi.

Za birmo! Za birmo!

Se priporoča že poznani slovenski

urar in zlatar

Trst, ulica del Rivo št. 26

Velika izbira! — — Velika izbira!

ALOJZIJ POVH

rojak.

... ŠOLA ZA JEZIKE ...

Polyglotte Acquedotto št. 16

prvo nadstropje.

Nova metoda za učenje modernih jezikov.

Izvanredno ugodna prilika!!!

Nemško . 8 lekcij Kron 4 { Dve ... lekciji

Francosko . 8 lekcij Kron 6 { v aki : teden.

Angleško . 8 lekcij Kron 6 {

Vpiše se lahko vsak dan od 11.-1. in 7.-9.

Ravnatelj lastnik Prof. Paolo Marquardt.

V najem se oddajo bicikli

Zaloga dvokoles

in šivalnih strojev rabljenih po zelo

nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria št. 12

V. Osvaldella 501

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. pop.